

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteet: toimeenpanon tukiwebinaari 29.3.2022

Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen

Iltapäivän ohjelma

Klo 14-15

- Avauspuheenvuoro, Katri Kuukka, Oph
- Uudistuksen taustaa, Katri Kuukka, Oph & Laura Ruuskanen, Uudenmaan ELY-keskus
- Mikä on uutta kotoutumiskoulutuksen yhteiskunta- ja työelämäosaamisessa?
- Yhteiskunta- ja työelämäosaamisen arviointi
- Yhteiskunta- ja työelämäosaamisen sisällöt ja linkittyminen kotoutumiskoulutuksen muihin sisältöihin, Tanja Sandberg, Axxell Utbildning & Tanja Tammimies, OSAO

Klo 15.-15.10 TAUKO

Klo 15.10-16

- Työssäoppimisjakso ja siihen liittyvä osaamisen tunnistaminen ja ohjaus
- Pienryhmätyöskentely:
  - Miten työssäoppimisjakson joustavat toteutustavat voivat tukea opiskelijan työllistymistä, jatkopolkua ja osaamisen tunnistamista?
  - Miten työnantajaa ja työyhteisöä voidaan tukea työssäoppimisjakson onnistumiseksi?

Yhteiskunta- ja työelämäosaamisen painoarvon nostaminen

- Yhteiskunta- ja työelämäosaamisen painoarvoa kotoutumiskoulutuksessa haluttiin nostaa – kieli on väline päätavoitteen saavuttamisessa eli yhteiskuntaan ja työelämään kiinnittymisessä.
- Yhteiskunta- ja työelämäosaamisen linkittyminen ohjaukseen ja suomen/ruotsin kielen opintoihin.
- Yhteiskunta- ja työelämäosaamisen osallisuutta vahvistava näkökulma.
- Viime vuosina eri tahoilla kehitetty omakielinen/monikielinen yhteiskuntaorientaatio huomioitu opsin tekstissä.

Sähköinen kysely 2012 opsin uudistamistarpeista

Toiveita yhteiskunta- ja työelämäasioiden suhteen mm.

- suomeksi/ruotsiksi opettamisen sijaan omakielinen yhteiskuntaorientaatio; ymmärryksen varmistaminen heti kotoutumisen alkuvaiheessa
- huoli sisältöjen laajuudesta etenkin hitaissa ryhmissä
- muun yhteiskunnallisen osaamisen ja toiminnan esiin tuominen työelämätaitojen rinnalle
- työelämäjaksolle joustavampia toteutustapoja
- enemmän tietoteknistä ja turvalliseen netin käyttöön liittyvää osaamista
- osaamisen tunnistamisen pitäisi aina sisältyä koulutukseen
- suomalaisen yhteiskunnan arvot näkyviin
- kulttuurien tuntemukseen liittyviä käsitteitä modernisoitava

Uudistuksen taustalla vaikuttavia yhteiskunnan ilmiöitä

- Tarve lisätä ymmärrystä suomalaisen yhteiskunnan arvopohjasta
- Uudistustarpeiden taustalla mm.
  - Väestömäärään suhteutettuna maahanmuuttajat kantaväestöä useammin rikoksesta epäiltynä ja rikoksen uhrina (vuoden 2017 tilanne)
  - Valtioneuvoston asettamat Seksuaalirikollisuuden ennaltaehkäisy- ja torjunnan lisätoimet 2019
  - Tarve paloturvallisuuden ja kodin turvallisuuteen liittyvien asioiden opettamiselle
  - Yhteiskunnassa ja työelämässä ilmenevän rasismien kitkeminen, yhteiskunnan vastaanottavuuden lisääminen

Mikä muuttuu?

1 ov = opiskelijan n.
35 tunnin työpanos

1 op = opiskelijan n. 27
tunnin keskimääräinen
työpanos

2012 opetussuunnitelman perusteet

Työelämä- ja yhteiskuntataidot 15-20 ov

Työelämätaidot

- Työelämätietous
- Ammatinvalinta ja ohjaus
- Työelämäjakso, vähintään 6 viikkoa

Yhteiskuntataidot ja kulttuurintuntemus

- Yhteiskunnan perusrakenteet ja maantuntemus
- Yhteiskunnan peruspalvelut
- Kulttuuri-identiteetti ja monikulttuurinen vuorovaikutus

2022 opetussuunnitelman perusteet

Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen 20-30 op

Yhteiskuntaosaaminen

- Yhteiskunnan perusrakenteet ja maantuntemus, 3-6 op
- Yhteiskunnan peruspalvelut, 3-5 op

Työelämäosaaminen

- Ammatti- ja koulutustietous, 2-4 op
- Työelämätietous, 4-7 op
- Työssäoppiminen vähintään 8 op

Mikä muuttuu?

2012 opetussuunnitelman perusteet

Todistuksessa

Työelämä- ja yhteiskuntataidot, 15 ov
suoritettu/ei suoritettu

*"Opiskelija on suorittanut
työelämäjakson/työelämäjaksot Yritys
Oy:ssä xx.x-xxxx-xx.x.xxxx (yhteensä x
viikkoa)."*

2022 opetussuunnitelman perusteet

Todistuksessa

Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen (xx
opintopistettä) *suoritettu/ei suoritettu*

- Yhteiskunnan perusrakenteet ja maantuntemus 5 opintopistettä
- Yhteiskunnan peruspalvelut 3 opintopistettä
- Ammatti- ja koulutustietous 4 opintopistettä
- Työelämä tietous 4 opintopistettä

*"Opiskelija on suorittanut
työssäoppimisjakson/työssäoppimisjaksot
Yritys Oy:ssä ajalla x.x.20xx-x.x.20xx
(yhteensä x viikkoa)."*

Lisäksi työtodistusmalli työssäoppimisjaksosta.

Limittyminen kieli- ja viestintäosaamisen sisältöihin

”Kieli- ja viestintäosaamisen opetuksessa käsitellään seuraavia sisältöjä ja niihin liittyvää sanastoa ja keskeisiä käsitteitä:

- oma lähipiiri, arkielämä ja hyvinvointi, asuminen ja kodin turvallisuus
- oman asuinalueen peruspalvelut ja erilaiset asiointitilanteet: koulutus ja
- varhaiskasvatus, sosiaali-, terveys- ja hyvinvointipalvelut, kirjasto- ja kulttuuripalvelut, työllisyyspalvelut, pelastustoimi, poliisi
- vapaa-aika ja harrastustoiminta, vapaaehtoistyö
- yhteiskunnallinen osallisuus ja vaikuttaminen, kolmannen sektorin toiminta ja palvelut
- digitaaliset ja monikieliset mediat ja palvelut
- luonto ja ympäristö, kestävän kehityksen periaatteet”

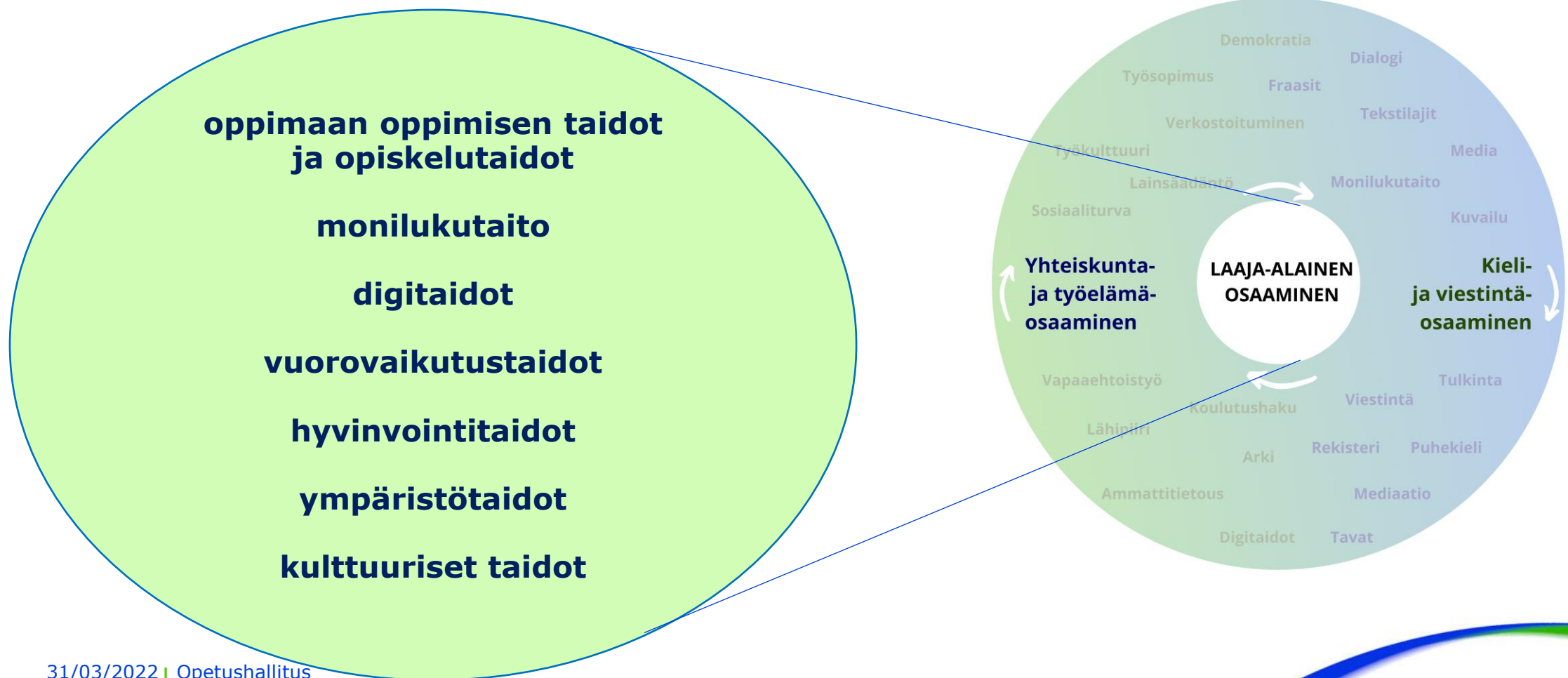

Limittyminen kieli- ja viestintäosaamisen sisältöihin ja ohjaukseen

- Koulutuksenjärjestäjän opetussuunnitelmassa tarkennettava, miten koulutuksen osa-alueiden limittyminen ja synergia toteutetaan
- Kielellinen osaaminen
- Tiedollinen ja toiminnallinen osaaminen
- Kielitietoinen opetus ja toimintakulttuuri; koko kielivarannon hyödyntäminen oppimisen tukena
- Opettajien tiivis yhteistyö
- Yhteiskunta- ja työelämäosaamisen linkittyminen ohjaukseen: osaamisen tunnistaminen, omien valintojen pohtiminen, työnhakuvalmiudet jne.

Laaja-alainen osaaminen osa-alueita sitovana "liimana"

HUOM! Osa kieli- ja viestintäosaamisen opetusta ja arviointia – pohdittava, miten?

Työssäoppimisjakso

- Toteutuksen joustavuus ja erilaiset toteutustavat
- Rooleja kuvattu tarkemmin
- Osaamisen tunnistaminen ja sen dokumentoiminen työssäoppimisjaksolla
- Ohjaus työssäoppimisjaksolla
- Työssäoppimisjaksosta annettava todistusmallin mukainen todistus
- Erillinen arvio työssäoppimisjakson sujumisesta

LIITE 2 Työtodistusmalli

Työtodistus kotoutumiskoulutukseen kuuluvasta työssäoppimisjaksosta

Etunimi Sukunimi, syntymäaika

on suorittanut kotoutumiskoulutukseen kuuluvan työssäoppimisjakson seuraavasti

Yrityksen/työnantajan nimi:

Työssäoppimisjakson kesto:

Työtehtävät:

Mahdolliset lisätiedot työssäoppimisjaksosta:

Allekirjoitus

Työnantajan edustaja

Paikkakunta:

Päivämäärä:

Materiaaleja

- Teemoittain lajiteltu kooste monikielisistä materiaaleista (kotoutuminen.fi)
- [Kotona Suomessa -hankkeen videot](#): Ymmärrä Suomea -videosarja, Suomen historiasta kertova video, viranomaisen ja tulkin roolista kertova video
- [Infofinland.fi-verkkosivu](#) ja [Youtube-kanava](#)
- Suomen Pakolaisavun yhteiskuntaorientaation materiaalit (yhteiskuntaorientaatio.fi)
- Haitallisten käytäntöjen tunnistamisen ja ehkäisyn materiaalit (kotoutuminen.fi)
- [Ammattiosaaja.fi](https://ammattiosaaja.fi)
- [Väestöliiton materiaali seksuaalioikeuksista](#)
- [Kotisuomessa.fi](https://kotisuomessa.fi) -> työelämävalmiudet
- Matalan kynnyksen kotoutumista edistävää toimintaa kotoutumisentukena.fi

Pienryhmätyöskentely: työssäoppimisen hyvien käytäntöjen jakaminen ja ideointi

1. Miten työssäoppimisjakson joustavat toteutustavat voivat tukea opiskelijan työllistymistä, jatkopolkua ja osaamisen tunnistamista?
  - Kertokaa hyviä kokemuksia ja käytäntöjä.
2. Miten työnantajaa ja työyhteisöä voidaan tukea työssäoppimisjakson onnistumiseksi?